

boljega veste, pa ga nam po „Novicah“ oznanite; saj so nam one obljubile, da bojo rade odperale svoje liste, da se brez prepira in strasti pomenimo v vsem, kar je nam dobro in treba. „Novice“ — vseskozi prave prijateljice naših ljudi — nam bojo zdaj velika pomoč. *)

Janez Žurman, župan.

Z Remšnika 10. dec. Nad pol sedemsto let že stoji naša cerkev, sv. Jurju posvečena, na rami lepe in rodovitne radelške gore, na ktere verhu se dan današnji meja vleče med Slovenci in Nemci. Svoje postanje ima zahvaliti Št. Pavelskemu opatu Udalriku. (Poglej Neugartovo knjigo: „Historia Monasterii Ord. s. Benedicti ad s. Paulum“. II. del, str. 22.) Postavila se je že pred napravo sekovske in labodske škofije; zato je spadala najpoprej v višo solno-gradsko, potem v labodsko, sedaj v sekovsko škofijo, in lansko leto je prišla drugič v labodsko nazaj. Dovolite tedaj ljube „Novice“, da vam naznanimo dvojno veselje, katero je naša stara cerkev letos doživela. Pervo veselje nam je donesel 3. avgust, ko so naš premilostljivi knezoškof Anton Martin k nam na birmo prišli, ktere časti in sreče naša fara ni imela od leta 1828 več. Zagotavljam vas, da še nisem našega ljudstva tako ginjenega vidil kakor ta dan pri sprejetju svojega višjega pastirja. Prišli so peš iz Brezdoa, in dasiravno je po ondašnjem potu hoja težavna in je vreme k nesreči bilo deževno, je vendar njih obličje razodevalo vesel mir in serčno dobrovoljnost. Šli so po navadi najprej v cerkev, potem v šolo, kjer se je blizo stotina šolarjev zbrala. (Pred nekterimi leti smo jih šteli osmero). Drugi dan so birmali in 188 otrokom sv. zakrament podelili. Kolikor se na planini dá, smo hišo Božjo okinčali in ozaljšali. Naj tukaj očitno pohvalim naše za dostojno lepoto v cerkvi skerbne farmane in povem, da so v zadnjih desetih letih veliko v ti reči storili. Ko so pred birmo viši pastir svoje ovčice nagovorili in sicer v taki gladki in mili domači besedi, kakor je njim navada, je marsikako serce veselja zaigralo in pri poslovu je marsikaka solza hvaležnosti iz radostnega očesa kanila. — Drugi veseli dan smo imeli 19. novembra. Takošno veselje se še redkeje ponavlja. Obhajala sta ta dan naša farmanca Jožef in Neža Verzovnik-ova, po domače Pušnik-ova, v Radlah (na Radeljni) svojo zlato poroko. Kaj takošnega ne pomni naša okolica. Prišla sta starčka na odločeni dan prav zgodaj k cerkvi; sprejeli smo ju prav slovesno. Po službi Božji in ganljivem ogovoru brežniškega prečastitega gosp. fajmoštra Groskopf-a so na njihovo besedo trije sini pristopili in v znamenje spoštovanja, ljubezni in zahvale svojemu starem očetu in svoji stari materi roke poljubili; oj! to je bil lep pogled! — Ostale slovesnosti in gostije, ki je bila pri cerkvenem kerčmaru, ne bom popisoval; naj še samo nekaj iz Jožefovega in Nežinega življenja pristavim. Rodila sta se oba dva v remšniški fari, Neža na dandanašnjem domu, Jožef se je tjè priženil. Letos je preteklo 52. leto, kar sta v zakonskem stanu. Gospodarstvo še imata v svojih rokah, dasiravno je on 72 in ona 71 let stara. Neža je povila svojemu možu dvanajst otrok; čvetero jih živí. Jožefa vsak pozná kot pridnega delavca in varčnega gospodarja, kar tudi to priča, da je pri svojem malem gospodarstvu troje svojih otrok na kmetije poženil, četerti bo za njim domá gospodaril. Ene še ne smem zamolčati. Jožef je bil v francozki vojski v brambovce vzet. V bližnji Marnberg je s svojimi tovarši zahajal, da so se tamkaj z vojaškim orožjem vežbali. Ta četica gotovo ni bila zbrana

iz krimskih zuavov; kajti nje višji Mand.. jo je z lepim tolažil tako-le: „Ljubi moji! nič se ne bojte; jez sem vaš oče, vi ste pa moji otroci. Kamor jez pojdem, tjè bote tudi vi šli“. Ko je pa povelje prišlo, iti na Koroško nad Francoze, se je ljubi „oče“ Mand.. prvi skrtil in njegovi ubogljivi otroci so šli za njim — vsak na svoj dom. — Toto nam je Jožef na gostii sam pripovedoval. Božidar K.

Iz Ljubljane. Na pismo c. kr. kmetijske družbe, v katerem je vsled gospod Ambrož-evega predloga po sklepu poslednjega vélikega zбора vodstvu tukajšne hranilnice (šparkase) nasvetovala, naj bi za ložeje izposojevanje svojega dnarja na kmetije se poslužila kmetijske družbe in njenih podružnic po deželi, ki ji hočejo v tem na pomoč biti, je vodstvo hranilnice 17. t. m. sklenilo, da se bo prav rada posluževala te ponudbe, ker po tej poti bode od ene strani kmetom, ki želijo dnarja na posodo, veliko potov prikrajšanih in veliko stroškov prihranjenih, od druge strani pa se bo tudi hranilnici presoja vrednosti kmetijskega posestva dosti polajšala. Da pa podružnice kmetijske družbe, ktere morejo s tem prave dobrotnice biti poštenim, pa denarja potrebnim kmetom svoje oklice, bojo vedile, kaj imajo pozvediti in hranilnici naznani, bo vodstvo njeno dalo vpisnike (plankete) v slovenskem in nemškem jeziku napraviti, da jih kmetijska družba potem razpošlje podružnicam svojim in jim tudi pové, kako naj se védejo pri tem opravilstvu. „Novice“ bojo o tej koristni napravi ob svojem času še več govorile; danes le z veseljem pozdravljajo to občnokoristno novo napravo hranilnice naše. Naj pri tej priliki tudi povemo, da v poslednjem vélikem zboru hranilnice je bil dosluženi šolski svetovavec in korar gosp. Janez Schlaker spet za višjega predstojnika, gosp. oskerbnik komendiški in odbornik kmetijske družbe, Mihael Prégl za kuratorja, gospod tergovec Franc Souvan pa za vodja izvoljen. — „Moravske Noviny“ v svojem 101. listu popisujejo, kako je v Berni 17. dan t. m. novi deželni poglavar moravski in sleški grof Chorinsky sprejemal duhovne, civilne in vojaške oblastnike, mestni odbor, učiteljstvo itd., in da je zahvalijoč se za serčni sprejem med drugim to-le rekel: „V mladosti sem dobro umel jezik česki, pa sem služil v drugih deželah in ga zato zlo pozabil. Ker pa mi je bila poslednji čas izročena uprava dežele, kjer ste dve tretjini lojalnih stanovavcov bile Slovani, si bom prizadeval na vso moč naučiti se popolnoma jezik česki“. Prepričani po lastni skušnji, da bo novi deželni poglavar o tem tudi Moravanom mož beseda, zapišemo te besede iz „Mor. Nov.“ le za to v naš list, ker nam sopet kažejo, da nihče, naj je majhen ali velik uradnik, ne more prezreti terjatve današnjega časa, ako hoče biti mož na svojem mestu. — Da nas ne kercne kdo iz tako imenovane „Mittelpartei“ po perstih, češ: „pustite národnost in „išete le ustavo, zakaj vse drugo (če bi kdo verjel?) vam bo potem tako dano!“ damo za letos tem premissljevanjem slovó, in povemo (da prav materijalno sklenemo staro leto) da kar so prišle papirnate desetice, zginjujejo pri nas čedalje bolj sreberne šestice in pa novi krajcarji (soldi). Kam grejo šestice, smo že pred vedili; kam pa grejo soldi, smo še le zdaj slišali — namreč na Laško, kjer se ž njimi ravno tako plača kakor s cekini; en napoleonдор (20 frankov), ki na Laškem veljá 8 gold. srebra, se pobota tam ravno tako z 8 gold. naših novih krajcarjev. Oj, da bi pač novo leto ne le dnarja, temuč tudi vsega družega prineslo obilo, česar potrebujemo na duši in telesu, da bi mnogonárodná Avstrija bila zadovoljna, po zadovoljnosti srečna, po edinosti mogočna!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Družih prememb v ministerstvu še ni, razun unih, ki so jih „Novice“ v poslednjem listu na

*) „Novice“ bojo svojo nalogo zvesto spolnovale in svoje liste v tako važnih zadevah tudi posebno kmetom rade odperale. Kar pa se tiče volitev za deželne zборе, je prav, da se že zdaj menimo o teh rečéh, vendar vam tudi povedati moramo, da je pod novim ministrom upanje, da za Štajarsko, Koroško, Salcburško in Tirolsko oklicana deželna postava bo pred ko ne preklicana in druga namesto nje prišla, ktera bo bolja kakor ta, ki véliki gospodi preveč oblasti daje. Vsakemu svoje in nobenemu več: to je edino pravo! Vred.

znanje dale. Vitez Schmerling je sicer nastopil ministerstvo, pa si je še prideržal svoje prejšnje službe; tudi še ni razglasil željno pričakovanih pravil, po katerih hoče vladati. O novih premembah ministerskih se je ta teden sicer dosti govorilo in pisalo; slišalo se je od tega in unega, ki ima v ministerstvo stopiti; al pri govorici je dosihmal ostalo. Neizrečeno vesela novica nam je bila slišati, da tudi gosp. profesor dr. Miklošić utegne visoko službo v ministerstvu nauka dobiti; al spet je o tem vse tiho.

— Zadnje dni se spet povsod sliši, da tudi grof Rechberg, dozdej minister unanjih zadev, bo zapustil ministerstvo in da na njegovo mesto bo stopil visokočislani baron Hübner.

— Druga stvar, ktero razmotujejo zdaj po versti vsi časniki ne le naši, temuč tudi francozki, angležki in laški, so bukve, ki so nedavnej prišle v Parizu na svetlo pod imenom: „Cesar Franc Jožef in pa Evropa“. V teh bukvah svetuje imeniten dnarničar francozk, naj cesar Franc Jožef prodá beneško deželo, da bode konec prelivanja kerví itd. Ceno stavi mešetar na 500 do 600 milij. frankov. Ali je ta brošura beli dan zagledala po napotku cesarja Napoleona ali ne, se za gotovo ne vé; brez njegove vednosti pa gotovo ni stopila na oder očitnosti; zakaj vladi podložni časnik „Constitutionell“ od 20. t. m. piše sledeče: „Vsak čuti, da se bliža velik dan; vsa Evropa se boji prihodnje pomladi. Modrost vlad naj odverne boj, za kterega potem ne bo nobene naključbe več. Stan Avstrije na Beneškem je milovanja vreden, tako, da ni mogoče, da bi ostal tak še dalje. „Constit.“ misli, da bo avstrijska vlada to zapopadla. Gosp. Schmerling bo te reči z drugimi očmi vidil kakor general Benedek“. Tako piše „Constit.“. Kam s tem meri, je očitno. Al vsi časniki domači terdijo enoglasno, da avstrijska vlada se nikakor ne more spustiti v tako barantijo; zakaj sedaj Benetke prodati, bi bilo mertvaški list podpisati Avstrii. In kdo bo plačal? kdo bo porok plačila?

— C. kr. vojaško ministerstvo je dunajski kupčijski zbornici na znanje dalo, da se bo cukar, ki ga zdej potrebujejo vojaki (kar za zajterk černo kavo pijejo), iz domačega iz pese narejenega pridelka jemal. — Kakor se sliši, bo cena cukra spet poskočila; al za tega voljo ali zavolj kakega drugega vzroka, ne vémo.

Horvaško. Iz Zagrebu 19. dec. V poslednjih sejah se je banska konferencija posvetovala o uredbi začasne organizacije županij, svobodnih in kraljevih mest, tergov in občin po deželi; govorilo se je tudi o združenji Dalmacije s Horvaškim in da naj bi se zatega del poklicali zaupni možje iz Dalmacije v konferencijo. Bere se po časnikih, da mnogim Dalmatincom (se vé da Talijanom) ni prav, zedinjenim biti s Horvati, in da so zatega voljo prošnje poslali na Dunaj, naj bi se o tej zadevi nič ne sklenilo, dokler se ne zasliši dalmatinski zbor, ki se ima za to sklicati. — Banska konferencija bo praznovala do druge polovice januarja. — V Zagrebu bo ob novem letu začel gospod Mijo Krešić izdajati lepoznavski časnik „Naše gore list“.

Ogersko. Iz Ostrogona (Grana) 18. dec. Danes se je začela tukajšna konferencija (zbor), o kateri se je že tako dolgo govorilo in na katero je bila pozornost ne le cele ogerske dežele, temuč celega cesarstva obrnjena. Mislilo se je, da bo več dni terpela, pa vse je v enem dnevu končalo. Zberališče je bilo v škofovi palači; snidlo se je 85 ogerskih pervakov, vsi v krasni magjarski obleki, še škofje so čez duhovno opravo imeli dragocene kožuhe z rudečimi motozi. Ob desetih je prišel véliki škof in primaš ogerski v dvorano, z živim „eljen“ sprejet; kot predsednik konferencije je v dolgem govoru razložil namen današnjega zbora in svetoval, naj se volitna postava od leta

1848 vzame za postavo prihodnjih volitev v deželni zbor, zakaj historična podlaga se ima v letu 1848 iskati, v katerem je bila nit ogerske ustave pretergana. S polnim zupanjem na modrost svojih rojakov in na milost Božjo, ki je že večkrat rešila Ogersko iz hudih zadreg, je sklenil govor svoj s klicom: „Eljen a király, eljen a haza!“ (živio kralj, živila domovina!), ki je odmeval po celi dvorani. Govorili so sicer potem že nekteri zborniki, al vsi pričujoči so sklenili po tem predlogu, naj se volitna postava od leta 1848 sprejme za postavo novih volitev.

— 20. dan t. m. se je v vélikem zboru, h kteremu se je snidilo blizo 10.000 ljudi različnih stanov in vér v judovskem tempeljnu v Peštu, obhajalo pobratenje judov z vsemi drugimi verami.

Nemško. Iz Hamburga. Ni davnej, kar je imel tukaj nek hudodelnik ob glavo djan biti; nek radoveden Anglež bi bil to rad vidil, pa ni mogel zraven priti, ker kervavo znamenje v Hamburgu je na dvorišču jetnišnice. Skusil je na bližnjo streho zlesti, da bi bil doli na morišče gledal, pa visok zid je bil vmes. Kar mu šine druga misel v glavo, češ, dal se bo za eno noč zapreti v tisto keho, v katero zaperajo v Hamburgu ponočnjake in iz ktere se prav dobro vidi na morišče. In res to storí; ponoči rogovili nalaš po mestu, da ga čuvaj vjame in zapre — al Božja milost! namesto da bi ga bil zaperl v tisto luknjo, iz ktere je mislil drugi dan svojo radovednost pasti, ga vtakne drugam, ker una luknja za ponočnjake je bila že vsa polna; za to prenočišče pa je mogel drugi dan še navadnih 5 gld. 15 kr. plačati. Tako je bil „ferbec štrafan“, kakor naše babice pravijo.

Dalmacija. Iz Kotora 13. dec. Danes zjutraj so ob glavo djali tistega Černogorca Kadić-a, ki je kneza umoril. Vse je bilo mirno.

Laško. Tukaj ni nič posebnega novega, kakor to, da kralj neapolitanski Franc II., ki je še zmiraj v Gaeti, je razposlal te dni še en razglas Neapolitancom, v kterem pravi, da ne gré z lepo iz dežele; če bo pa moral iti, bo skusil spet nazaj priti. — Govori se, da kralj neapolitanski, če bo bežal iz Gaete, bo šel v Rim in tam na novo armado nabiral, kakor jo nabira zdaj spet papeževa vlada. — Da so nehali Sardinici bombe metati v Gaeto, je nek le vreme krivo in ker Kavalitovi topovi se niso taki skazali, da bi kuglo deleč nesli. — Kralj Viktor Emanuel je še zmiraj v Neapolji.

Kitajsko. Iz Pekinga. Francozi in Angleži so zmagali in mesto Peking posedli; 26. oktobra je bil mir sklenjen. Govori se, da je k temu rusovski poslanec v Peking. general Ignatjev, največ pripomogel, ker ruski in angležki vladi je veliko na tem ležeče, da rodovina sedanjega cara na tronu kitajskem ostane, iz kterega bi jo francozka vlada rada pahnila.

Amerika. V Mills-u, nekem kraji blizo deržave Novega Jorka so našli delavci v ondašnjih obilnih bajerjih neko černo oljnato stvar, ki je plavala verh vode. Poskusili so jo in našli, da je za svečavo prav pripravna. Kopali so 70 do 500 čevljev globoko in toliko olja so našli, da ga že na dan dobivajo po 1200 sodcov. Nova oljnata stvar ima v 100 funtih 33 funtov olja za svečavo, ki se dá lahko ločiti; ostanek je za sveče pripraven.

Pogovori vredništva. Gosp. iz Maribora: „Pozor“ bo veljal po ravnokar razglašenem pozivu za prvo polovico 1861 s postnino vred 9 gold., za četert leta po 4 gold. 50 kr.

Kursi na Dunaji 21. decembra.

5% metaliki 65 fl. 10 kr.	Ažijo srebra 40 fl. 93 kr.
Narodno posojilo 76 fl. 80 kr.	Cekini 6 fl. 64 kr.